

Arkivsak: 18/01878-9

Liturgisaker

Sammendrag

Bispemøtet behandlet forslag til justert ordning for hovedgudstjenesten på sitt møte i oktober 2018, BM 37/18. I vedtaket heter det blant annet at:

- Bispemøtet mener at samlingsbønnen skal være obligatorisk i hovedgudstjenesten og ber om at det også utformes samlingsbønner med tydeligere kirkeårspreg. Samlingsbønnen er en god inngang til gudstjenesten og legger til rette for involvering av medliturg.
- Bispemøtet mener at syndsbekjennelse alternativ D bør utgå. Den er teologisk og språklig uklar og svak.

Bispemøtets vedtak gjorde at prosessen knyttet til å vedta justert ordning på hovedgudstjenesten ble noe presset, ettersom det er ønskelig å vedta en fullstendig ordning på Kirkemøtet i 2019. Nemnd for gudstjenesteliv ble orientert på sitt møte i november om Bispemøtets vedtak og forelagt et tidligere forslag til kirkeårsbaserte samlingsbønner samt et nytt utkast til syndsbekjennelse. NFG realitetsbehandlet verken samlingsbønnene eller syndsbekjennelsen, men ga noen føringer for et videre arbeid med samlingsbønnene. I vedtaket fra NFG 25/18 heter det:

NFG ber om at Thomassen, Nylenna og NFGs sekretær danner en arbeidsgruppe for å bearbeide samlingsbønnene med kirkeårsvariable ledd i tråd med de innspill som kom fram i møtet. NFG har sett på det nye forslaget til syndsbekjennelse og er tilfreds med innholdet i den, og legger den ved for den videre behandlingen. (NFG 25/18)

Bispemøtets sekretariat har således vært involvert i utformingen av de kirkeårsvariable leddene i samlingsbønnene.

Saken ble behandlet på Kirkerådets møte i januar (KR 6/19) og samlingsbønnene og syndsbekjennelsen foreligger nå for Bispemøtet for en læremessig uttalelse. Den videre fremdriften i saken er at Kirkerådet gjør en helhetlig innstilling på saken til Kirkemøtet og at det endelige vedtaket skjer der.

Forslag til vedtak

Bispemøtet er glade for at ønsket om å utarbeide kirkeårsvariable innskudd til samlingsbønnene er tatt til følge.

Bispemøtet har ingen læremessige innvendinger mot de foreslåtte kirkeårsvariable innskuddene til samlingsbønnene eller til nytt forslag til syndsbejelse alternativ D.

Saksorientering

Bakgrunn

1. Kirkeårsvariable samlingsbønner

Det ble i forbindelse med gudstjenestereformen i 2011 utarbeidet et forslag til kirkeårsvariable samlingsbønner. Disse dannet utgangspunktet for forslaget som nå er lagt fram. De følger formen av å være et innskudd i tre alternative samlingsbønner. Disse samlingsbønnene har allerede blitt vedtatt, og det er kun kirkeårs-innskuddet som nå er gjenstand for drøfting.

De kirkeårsvariable innskuddene til samlingsbønnen er ment til å reflektere innholdet i kirkeårstiden og ikke nødvendigvis den aktuelle søndagens tekster. Det vil derfor fremdeles være Dagens bønn som gir best rom for at den enkeltes gudstjeneste tekst kan reflekteres i et bønnespråk. Med en slik overordnet perspektiv knyttet til kirkeårsvariable samlingsbønner vil det kunne tematiseres hvilke dager som ikke har særskilte bønner. Det kan for eksempel etterspørres om Sankthansdagen bør ha sin egen variant, når Olsok har det. De dagene som har fått sin egen variant anses som såpass spesielle i sin karakter at det har blitt vurdert slik at det her vil være gunstig med egen formulert bønn. Samtidig vil også flere særskilte gudstjenester i løpet av et år ha såpass overlappende tematikk at det er fornuftig med likelydende innskudd, blant annet ser vi dette på gudstjeneste for rettferd og fred / søndag for de forfulgte / 8. mars / 1.mai.

I tråd med hvordan saken ble presentert for Kirkerådet, presenteres kun det kirkeårsvariable innskuddet i rammen av en full samlingsbønn kun i adventstiden. De øvrige leddene presenteres fristilt, men vil inkluderes på samme plass i samlingsbønnen.

Adventstiden

Vi venter på Jesus Kristus. Han kom for å bryte mørkets makt.

Gud, vi er kommet inn ditt hellige hus
for å ta imot det du vil gi oss.

Vi venter på Jesus Kristus. Han kom for å bryte mørkets makt.

Vi ber: Lukk nå opp våre hjerter,
så vi kan fornyes i troen på deg.

Hellige Gud, vi er samlet for ditt ansikt
for å møte din kjærlighet og sannhet.

Vi venter på Jesus Kristus. Han kom for å bryte mørkets makt.

Vi ber: Send oss din Ånd
og gjør oss åpne for det du vil gi oss.
La ditt ord slå rot i våre hjerter,
så Kristus lever i oss, og vi blir ett i deg
og tjener deg i alle ting.

Gode Gud,

Vi venter på Jesus Kristus. Han kom for å bryte mørkets makt.

Her for ditt ansikt ber vi: Gi oss lyttende ører,
takknemlige hjerter og tjenende hender,

så vi kan høre ditt ord, lovprise deg for din godhet,
og i ord og gjerning vitne om dine storverk.

Juletiden

Julaften

*Du gav oss barnet i krybben
i den hellige natt da englene sang
om frelse og fred på jorden.*

Andre juledag

*Du lot Ordet bli menneske
og ta bolig iblant oss
da Kristus, vår frelser, ble født.*

Nyttårsdag

Du gir frelse og fred i Jesu navn og vil gå med oss inn i det nye året.

Åpenbaringstiden

*I Kristus ser vi din herlighet.
Han er verdens lys
som skinner for alle folkeslag.*

Fastetiden

Etterfølgelse

*Du kaller oss til å følge Jesus,
han som ga avkall på sitt eget for å tjene deg.*

Pasjon

*Du gav oss Jesus til frelse og fred.
Hans død gir liv og soning for våre synder.*

Maria Budskapsdag

Du støtte herskere ned fra tronen og løftet opp de lave. Vi takker deg for Maria som fødte verdens frelser.

Påsketiden

Du reiste Jesus opp av graven og sprengte dødens makt.

Kristi Himmelfartsdag

Du opphøyet din sønn Jesus Kristus og satte ham ved din høyre hånd.

Pinsedagene

Du sendte tunger av ild over disiplene og fylte dem med din hellige Ånd.

Treenighetstiden – Allmenn

*Du har gitt oss ditt rike i Jesus Kristus
og kaller oss ved din hellige Ånd til tro og tjeneste.*

Skaperverkets dag

*Du sender ut din Ånd, og det skapes liv. Du fornyer jordens ansikt
og metter oss med gode gaver.*

Olsok

*Du sendte dine budbringere
for å reise korsets merke her nord.
Du lar oss se den kraft som fullendes i svakhet.*

Bots-og bønnedag

Du tilgir våre synder og kaller oss til daglig å vende om.

Allehelgenssøndag

*Vi takker deg for dem som har stridd den gode strid, fullført løpet og bevart troen.
Du har satt oss et evig mål hos deg.*

Allehelgenssøndag / Minnedag/ Siste søndag i kirkeåret

Du er den første og den siste. Din nåde er vårt håp og vår trøst.

Konfirmasjon

Du tar imot oss i dåpen og er med oss alle våre dager.

Samefolkets dag og 17. mai

Du har kalt alle jordens folk til å være ett i Jesus Kristus

For rettfærd og fred / søndag for forfulgte/ 8. mars / 1. mai

Du har skapt alle mennesker i ditt bilde og kaller oss til å verne om menneskeverdet.

*Har biskopene kommentarer av læremessig karakter til de foreslåtte kirkeårsvariable
innskuddene til samlingsbønn?*

2. Syndsbekjennelse alternativ D

Bispemøtet avviste forslaget til syndsbekjennelse D da justert ordning for hovedgudstjenesten ble behandlet på bispemøtet høsten 2018, BM 37/18. Denne bekjennelsen ble vurdert som teologisk og språklig uklar og svak.

Syndsbekjennelsen, som ble vurdert som svak, inneholdt likevel noen dimensjoner som det har vært ønskelig å ivareta:

- Bekjennelsen hadde vi-form, noe det kun er én annen variant som har: Syndsbekjennelse C som er spesielt rettet mot gudstjenester med mange barn.
- Bekjennelsen viste til hensynet til skaperverket, noe også det nå kun er alternativ C som gjør.
- Bekjennelsen hadde en forståelse av synd som makt: «Sett oss fri til...»

På bakgrunn av dette foreligger det nå et nytt forslag til syndsbekjennelse D

Nytt forslag til syndsbekjennelse D	Forslaget som ble avvist av Bispemøtet
Hellige Gud, vår skaper se i nåde til oss. Vi har syndet mot deg og brutt dine bud. Tilgi oss for Jesu Kristi skyld. Sett oss fri til å tjene deg, verne om skaperverket og møte vår neste med omsorg.	Hellige Gud, se i nåde til oss. Vi har vendt oss bort fra deg i tanke, ord og handling. For Jesu Kristi skyld, tilgi oss og fri oss fra syndens makt, så vi kan tjene deg, ditt skaperverk og vår neste.
Heilage Gud, vår skapar, sjå i nåde til oss. Vi har synda mot deg og brote boda dine. Tilgjev oss for Jesu Kristi skuld. Sett oss fri til å tena deg,	

verna om skaparverket og møta vår neste med omsorg.	
--	--